

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

NARODOWY
INSTYTUT
ZDROWIA
PUBLICZNEGO
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Warszawa, dn. 12.04.2022 r.

**Szanowni Państwo
Dyrektorzy szkół podstawowych**

Instytut Nauk o Żywieniu Człowieka Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie na podstawie umowy z Ministerstwem Edukacji i Nauki nr MEiN/2022/DPI/96 z dnia 7 marca 2022 r. realizuje zadanie pn.: *Przeprowadzenie badań naukowych z zakresu żywienia dzieci i młodzieży oraz opracowanie i wdrożenie programu edukacji żywieniowej uczniów klas I-VI szkół podstawowych. Akronim: Junior-Edu-Żywienie (JEŻ)*. Czas realizacji zadania to 1.03.2022 - 30.06.2023. Zadanie to realizuje grono specjalistów reprezentujących wiodące instytucje dla obszaru związanego z tytułem projektu tj. Instytut Nauk o Żywieniu Człowieka SGGW, przy współpracy Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny – Państwowego Instytutu Badawczego.

Szkoła Główna
Gospodarstwa
Wiejskiego w Warszawie

Instytut Nauk o Żywieniu
Człowieka

ul. Nowoursynowska 159 C
02-776 Warszawa
+48 22 59 370 10
inzc@sggw.edu.pl
www.sggw.pl

Do głównych założeń zadania należy przeprowadzenie badań naukowych i na ich podstawie opracowanie oraz wdrożenie treści i form nauczania wybranych zagadnień z zakresu żywienia człowieka w wieloaspektowym kontekście powiązań ze zdrowiem człowieka i społeczeństwa oraz stanem środowiska naturalnego, uwzględniając percepcję i wiek beneficjentów projektu tj. uczniów klas I-VI szkół podstawowych.

W ramach tego zadania nauczyciele ze szkół podstawowych, które zadeklarują udział w tym przedsięwzięciu zostaną przeszkoleni w zakresie skutecznego edukowania uczniów na temat optymalnego żywienia dzieci i otrzymają certyfikaty potwierdzające ukończenie szkoleń i uzyskanie kompetencji w tym obszarze. Rozwój kompetencji nauczycieli pozwoli na modelowanie pożądanych postaw i zachowań żywieniowych wśród uczniów oraz ich rodzin, przyczyniając się do zmiany dotychczasowego stylu życia polskich rodzin na bardziej prozdrowotny. Realizacja projektu w pośredni sposób przyczyni się również do podniesienia poziomu świadomości rodziców i opiekunów dzieci nt. roli żywienia i aktywności fizycznej w prawidłowym rozwoju młodego pokolenia oraz wspomagania integracji środowiska szkolnego i domowego w zakresie kształtowania prawidłowych postaw wobec żywności i żywienia.

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

NARODOWY
INSTYTUT
ZDROWIA
PUBLICZNEGO
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Uznając, że te zamierzenia są naszym wspólnym celem, pragniemy zaproponować Państwu udział w tym projekcie. Warunkiem przystąpienia do programu jest rejestracja online poprzez wypełnienie formularza zgłoszeniowego. Deklaracja szkoły oraz wskazanych przez Państwa nauczycieli do uczestnictwa w zadaniu będzie zobowiązaniem do udziału:

- nauczycieli, uczniów i ich rodziców z klas I-VI w badaniach naukowych z zakresu żywienia i stanu odżywienia dzieci i młodzieży oraz organizacji żywienia w szkole,
- zgłoszonych nauczycieli w szkoleniach w zakresie wdrożenia programu edukacji żywieniowej (szkolenia teoretyczne online i warsztaty praktyczne), zakończonych certyfikatem wydanym przez uprawnione instytucje,
- w konkursie dla uczniów szkół podstawowych, w którym główną nagrodą będą ekskluzywne warsztaty kulinarne.

Nauczyciele oprócz cyklu szkoleń otrzymają również odpowiednie narzędzia do tego celu, takie jak konspekty lekcji i różnego typu materiały edukacyjne pomocne w realizacji zajęć dydaktycznych oraz wsparcie merytoryczne ekspertów z tego zakresu.

Mamy nadzieję, że nasza propozycja spotka się z optymistycznym odbiorem z Państwa strony, a w efekcie przyniesie pozytywne rezultaty w zakresie upowszechniania prawidłowych nawyków żywieniowych, a w dalszej perspektywie, do poprawy wskaźników zdrowotnych młodej generacji Polaków w dalszej perspektywie.

Prosimy o zgłaszanie szkół i nauczycieli do programu.

Zgłoszenia odbywają się poprzez formularz online:

https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=Qiv5cNMdqUGuDGHL5Hy8ef8_c_QrRI9CkWB2I7aZO7xUNFNQUTHQMDJFSEJQTIJMMjhxUFZHQTExSS4u

Nabór do programu trwa do **30.06.2022 r.**

Osoby do kontaktu w sprawie projektu:

prof. dr hab. Ewa Czarniecka-Skubina, email: ewa_czarniecka_skubina@sggw.edu.pl

prof. dr hab. Jadwiga Hamułka, email: jadwiga_hamułka@sggw.edu.pl

Sekretariat mgr Emilia Lipińska, email: emilia_lipinska@sggw.edu.pl

Łączę wyrazy szacunku

prof. dr hab. Krystyna Gutkowska
Kierownik zadania badawczego
Dyrektor Instytutu Nauk o Żywieniu Człowieka
SGGW w Warszawie

Informacja o realizacji zadania w trybie art. 404 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce pod nazwą: *Przeprowadzenie badań naukowych z zakresu żywienia dzieci i młodzieży oraz opracowanie i wdrożenie programu edukacji żywieniowej uczniów klas I-VI szkół podstawowych.*
Akronim: Junior-Edu-Żywienie (JEŻ).

Zadanie:

Przeprowadzenie badań naukowych z zakresu żywienia dzieci i młodzieży oraz opracowanie i wdrożenie programu edukacji żywieniowej uczniów klas I-VI szkół podstawowych.
Akronim: Junior-Edu-Żywienie (JEŻ)

Wykonawcy:

SGGW, Instytut Nauk o Żywieniu Człowieka (INoŻCz) przy współpracy z Narodowym Instytutem Zdrowia Publicznego PZH – Państwowym Instytutem Badawczym (NIZP PZH-PIB)

Kierownik projektu:

prof. dr hab. Krystyna Gutkowska

Założenia zadania:

Głównym celem zadania jest przeprowadzenie badań naukowych i na ich podstawie opracowanie oraz wdrożenie wybranych zagadnień z zakresu żywienia człowieka w wieloaspektowym kontekście powiązań ze zdrowiem człowieka oraz stanem środowiska naturalnego, uwzględniając percepcję i wiek beneficjentów projektu, tj. uczniów klas I-VI szkół podstawowych. Zadanie to realizować będzie zespół specjalistów reprezentujących wiodące instytucje z obszaru konotowanego tytułem projektu tj. Instytut Nauk o Żywieniu Człowieka SGGW i Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH-PIB wraz z akademickimi ośrodkami partnerskimi z różnych regionów Polski. Platforma edukacyjna NIZP PZH-PIB (<https://jez.edu.pl>) służyć będzie komunikacji z beneficjentami programu, a zwłaszcza nauczycielami, którzy zadeklarują udział w programie. Uczestnictwo nauczycieli w szkoleniach z zakresu nauczania prozdrowotnego żywienia, zaowocuje nie tylko rozwojem ich kompetencji i umiejętności do prowadzenia zajęć w ww. zakresie, ale również pozwoli na modelowanie pożądanych postaw i zachowań żywieniowych wśród uczniów. Realizacja projektu przyczyni się również do podniesienia poziomu świadomości rodziców i opiekunów dzieci oraz ich rodzeństwa nt. roli żywienia i aktywności fizycznej w prawidłowym rozwoju oraz wspomagania integracji środowiska szkolnego i domowego w zakresie kształtowania prawidłowych postaw wobec żywności i żywienia, co w konsekwencji poprawi wskaźniki zdrowotne młodej generacji Polaków.

Działania:

Do głównych działań należą:

1. Badanie stanu wiedzy i świadomości żywieniowej dzieci szkół podstawowych, ich rodziców/opiekunów oraz nauczycieli oraz ocena stanu odżywienia dzieci, na podstawie pomiarów antropometrycznych i analizy składu ciała.
2. Ocena organizacji żywienia dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, a na tej podstawie opracowanie modelowych rozwiązań w tym zakresie.
3. Opracowanie i wdrożenie wieloaspektowego programu edukacji żywieniowej dla uczniów szkół podstawowych.
4. Szkolenie nauczycieli w zakresie wdrożenia programu edukacji żywieniowej.

Zadanie finansowane jest ze środków Ministra Edukacji i Nauki.

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Minister
Edukacji i Nauki

5. Przygotowanie infrastruktury kształcenia praktycznego uczniów i nauczycieli oraz wsparcie szkoleń praktycznych.

Na podstawie podjętych w ww. zadaniu działań w przyszłości planowane jest opracowanie powszechnego programu edukacji żywieniowej dla najmłodszych uczniów, w którym informacje będą przekazywane w sposób zrozumiały i przystępny, a przede wszystkim atrakcyjny, przez nauczycieli, dysponujących wiedzą żywieniową i umiejętnościami jej skutecznego przekazywania. Projekt w przyszłości pozwoli na opracowanie podstawy merytorycznej do wprowadzenia do nauczania w szkołach podstawowych nowego przedmiotu pn. Podstawy prawidłowego żywienia, który mógłby być realizowany jako element promocji prozdrowotnego stylu życia.

Przewidywane rezultaty

Na podstawie zdiagnozowanego poziomu wiedzy i świadomości żywieniowej zarówno nauczycieli szkół podstawowych, jak i uczniów klas I-VI oraz ich rodziców/opiekunów, zostanie opracowany i wdrożony wieloaspektowy program edukacji żywieniowej uczniów przez przeszkolenie nauczycieli szkół podstawowych w zakresie racjonalnego żywienia dzieci, z uwzględnieniem zasad diety planetarnej w kontekście idei zrównoważonego rozwoju. Zdobyta przez nauczycieli, dzięki cyklowi szkoleń, wiedza i umiejętności będą przez nich wykorzystywane w pracy z uczniami, w celu zmiany ich dotychczasowych nawyków żywieniowych w kierunku bardziej prozdrowotnym.

Zaprojektowanie, a przede wszystkim wdrożenie, programu edukacji nauczycieli szkół podstawowych w zakresie racjonalnego żywienia dzieci, a następnie objęcie edukacją uczniów, pozwoli na zmniejszenie skali występowania chorób dietozależnych, a zwłaszcza nadwagi i otyłości wśród dzieci, poprzez zmianę dotychczasowych, często niekorzystnych zdrowotnie nawyków żywieniowych. Ważnym rezultatem zadania będzie rozbudzenie w uczniach, już na wczesnym etapie edukacji, zainteresowania problematyką dotyczącą żywności oraz żywienia w kontekście zdrowia publicznego i stanu środowiska naturalnego oraz ukształtowanie właściwych nawyków żywieniowych, które są podstawowym warunkiem nie tylko zdrowia, ale również efektywności procesu uczenia się oraz dobrostanu indywidualnego i społecznego.

Istotnym rezultatem będzie ponadto implementacja podstawowych zasad żywieniowych do środowiska rodzinnego, a przez to wzmocnienie edukacji szkolnej w zakresie żywienia w rodzinnych domach uczniów. Należy podkreślić, że wybory żywieniowe rodziców wywierają znaczący wpływ na postawy oraz zachowania dzieci i młodzieży. Włączenie rodziny do procesów zrównoważonej edukacji w ramach różnych programów interwencyjnych i zajęć pozalekcyjnych przyniesie korzyści w wielu obszarach: zdrowia dzieci i ich rodzin, poprawy stanu środowiska, budowania więzi społecznych i kultywowania lokalnej, polskiej żywności, co przyniesie również wymierne korzyści ekonomiczne, redukując koszty leczenia chorób cywilizacyjnych. Szacuje się bowiem, że całkowite koszty związane z leczeniem chorób dietozależnych wzrosną z 42 mld zł rocznie obecnie do 93,0 mld zł w 2030 roku, a samo leczenie otyłości i jej powikłań stanowić będzie ok. 25% budżetu przeznaczanego na ochronę zdrowia.

Uważamy, że tylko integracja wysiłków całego systemu oświatowo-wychowawczego, rodziców uczniów i samych dzieci przy merytorycznym wsparciu środowiska akademickiego reprezentującego dyscyplinę technologii żywności i żywienia, może przynieść wymierne efekty w zahamowaniu niekorzystnych tendencji w zakresie stanu i sposobu odżywiania młodej generacji Polaków.

Zadanie finansowane jest ze środków Ministra Edukacji i Nauki.

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Minister
Edukacji i Nauki

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

NARODOWY
INSTYTUT
ZDROWIA
PUBLICZNEGO
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Harmonogram projektu

Działanie w ramach projektu	Terminy	Zaangażowanie szkoły/ nauczycieli w działanie
Badania naukowe przeprowadzane przez pracowników naukowych uczelni	17-20.05.2022 30.05-10.06.2022 Wrzesień – październik 2022	Pomoc w realizacji działania na terenie szkoły (wyznaczenie klas, które wezmą udział w badaniu). Wyznaczenie miejsca w szkole do pomiarów antropometrycznych. Pozyskanie zgody rodziców na udział w badaniach.
Szkolenia w zakresie wdrożenia programu edukacji żywieniowej*	Od 15.09.2022 – 9.10.2022 (szkolenia online 40 h)	Nauczyciele będą mogli w dowolnym czasie skorzystać z nagranych szkoleń udostępnionych na platformie Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny – Państwowego Instytutu Badawczego.
	Warsztaty (10 h) – terminy i miejsca szkoleń zostaną podane w późniejszym terminie, realizacja w każdym województwie	Nauczyciele spędzą jeden dzień na warsztatach i będą zobowiązani do przeprowadzenia w swojej szkole wybranej 1 lekcji zaproponowanej w ramach programu „Junior-Edu-Żywnie”
Konkurs dla uczniów szkół	Konkurs zostanie ogłoszony we wrześniu	W każdym województwie 2 najlepsze szkoły otrzymają w nagrodę warsztaty kulinarne

*Nauczyciele w ramach szkolenia otrzymają materiały edukacyjne do samodzielnego prowadzenia lekcji z zakresu edukacji żywieniowej. Szkolenie zakończy się certyfikatem uprawniającym do prowadzenia edukacji z tego zakresu. Szkolenia są bezpłatne.

Informacja dotycząca bezpłatnych szkoleń:

Szkolenie online (40h) dla nauczycieli będzie udostępnione na platformie edukacyjnej przez 2 miesiące, i zakończy się możliwością uzyskania dwóch certyfikatów:

- szkolenie dotyczące edukacji uczniów szkół podstawowych klas I-III (certyfikat I),
- szkolenie dotyczące edukacji uczniów szkół podstawowych klas IV-VI (certyfikat II).

Nauczyciel może wybrać jedno szkolenie lub skorzystać z dwóch szkoleń i uzyskać dwa certyfikaty.

Szkolenia będą udostępnione online od połowy września do połowy listopada, tak aby każdy nauczyciel mógł w dogodnym dla siebie czasie skorzystać ze szkolenia lub obu szkoleń.

Oprócz bezpłatnych szkoleń, szkoła uzyska dostęp do materiałów edukacyjnych (monografii ze scenariuszami lekcji dla uczniów szkół podstawowych klas I-III i klas IV-VI wraz z prezentacjami gotowych lekcji w Power Point, plakatów żywieniowych, filmów edukacyjnych, m.in. na temat produkcji czy pozyskiwania żywności, ale też niemarnowania żywności, komiksu o tematyce prawidłowego żywienia, jak również książki kucharskiej dla dzieci do przygotowania prozdrowotnych potraw z rodzicami w domach) i wsparcie pracowników uczelni we wdrażaniu programu w szkole. Szkolenie obejmuje również 10 h warsztatów, które odbędą się stacjonarnie w siedzibie uczelni partnerskich w najbardziej dogodnym dla szkoły miejscu. W przypadku znacznej liczby nauczycieli w danym regionie, uczestniczących w projekcie, będziemy starali się zorganizować szkolenie w innym miejscu, jeżeli nie ma w pobliżu współpracującej z SGGW uczelni.

Rejestrując się do programu szkoła zobowiązuje się, że min. 2 nauczycieli (jeden nauczający w klasach I-III i drugi nauczający w klasach IV-VI) wezmą udział w szkoleniu. Nie wyklucza się większej liczby nauczycieli, ale nie więcej niż 10 z jednej szkoły.

Informacja dotycząca badań naukowych

Badania naukowe – ankietowe wśród młodszych dzieci (klasy I-III) i starszych uczniów (klasy IV-VI)

- będą przeprowadzane przez nauczycieli akademickich, uczestniczących w projekcie. Wśród uczniów, których rodzice wyrażą zgodę zostaną przeprowadzone badania antropometryczne (wzrost, masa, obwód pasa) oraz w grupie 3000 uczniów (w wybranych szkołach), również po uzyskaniu zgody rodziców, zostaną przeprowadzone badania składu ciała. Badania są anonimowe, wyniki będą kodowane według klucza: miejscowość, nr szkoły, klasa, numer z dziennika. Przeprowadzający badanie nie będzie znał nazwiska dziecka.

Ze strony szkoły oczekujemy pomocy w zakresie:

- ustalenia terminu, w którym można na 5 -6 lekcji (zależy od wielkości placówki) wejść do szkoły w zespołach 5-6 osób i przeprowadzić badania naukowe. Badania będą odbywać się do 10.06.2022 i we wrześniu oraz w październiku 2022,
- pozyskania zgód rodziców uczniów na udział dziecka w badaniach (zgody pozostaną w szkole),
- ustalenia kolejności wykonywania badań w klasach I-VI,
- wyznaczenie pomieszczenia, w którym będzie można w sposób dyskretny wykonać pomiary antropometryczne (nie musi być duże), dzieci otrzymają wynik badania dla rodziców,
- wypełnienia ankiety przez Dyrektora szkoły na temat żywienia w szkole,
- wypełnienia ankiety online dotyczącej aspektów żywieniowych przez nauczycieli biorących udział w projekcie,
- wypełnienia ankiety online przez rodziców, którzy wyrażą zgodę na udział w badaniu ankietowym (szkoła dostanie link i kody QR dla rodziców do ankiety).

W wybranych kilku szkołach, które wyrażą zgodę na badania jakościowe (metodą pogłębionych wywiadów grupowych lub pogłębionych wywiadów indywidualnych) zostaną przeprowadzone wywiady z nauczycielami dotyczące potrzeb w zakresie realizacji edukacji żywieniowej i wywiady z pracownikami stołówki, jeżeli jest w szkole.

Informacja dotycząca konkursu dla szkół podstawowych

We wrześniu zostanie ogłoszony konkurs i jego zasady dla szkół uczestniczących w programie. Nagrodą w konkursie będą bezpłatne warsztaty dla dwóch najlepszych szkół w każdym województwie.

